

A Research On Practical Problems In Associate Degree Program Education: Sample Of Burdur Mehmet Akif Ersoy University Çavdır Vocational Schools

Canan GÖNÜLLÜ TAŞKESEN ^{1*}

Abstract: The main objective of the emergence of vocational education in higher education is; intermediate staff training. Many departments in Vocational Schools train intermediate staff and it prepares students as employees ready to go on the field. Taking into consideration the places where Vocational Schools are established, especially the preference of the districts brings with it a serious problem. It seems that many of the important professions are acquired without leaving the field although the courses have implementation credits. The main reasons for this problem are inadequacy of the possibilities in the provinces, lack of institutions or institutions that can be implemented. In this study information will be given about how to Burdur Mehmet Akif Ersoy University Çavdır Vocational Schools' students evaluate the implementation part of the courses. In the study, the questionnaire was applied from the quantitative methods. The data was interpreted by the SPSS 23.0 program. The most important result of research is; the fact that the application credits in the vocational colleges deviate from the purpose of the courses and that in the regions where the schools are established, it is not possible to gain practical skills besides the theoretical knowledge of the students due to lack of institutions

Keywords: Vocational schools, implementation credits, theory, practical.

Ön Lisans Eğitiminde Uygulama Sorunu Üzerine Bir Araştırma: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Çavdır Meslek Yüksekokulu Örneği

Özet: Yükseköğretimde mesleki eğitimin ortaya çıkmasındaki başlıca hedef; ara eleman yetiştirilmesidir. Meslek yüksekokullarındaki birçok bölüm ara eleman yetiştirirken, öğrencileri iş hayatına atılmaya hazır elemanlar olarak hazırlamaktadır. Meslek yüksekokullarının kurulduğu yerler dikkate alındığında, özellikle ilçelerin tercih edilmesi ciddi bir problemi de beraberinde getirmektedir. Uygulamaya dönük birçok mesleğin; derslerin uygulama kredilerinin olmasına rağmen, öğrencilerin çalışacakları alanlarla ilgili kurum ya da kuruluşlarda uygulama yapmadan edinildiği görülmektedir. İlçelerdeki imkânların yetersizliği, uygulama yapılabilecek kurum ya da kuruluşların eksikliği bu problemin başlıca nedenlerindedir. Bu çalışmada Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Çavdır Meslek Yüksekokulu'ndaki öğrencilerin derslerin uygulama kısmını nasıl değerlendirdikleri ile ilgili bilgi verilmiştir. Çalışmada nicel yöntemlerden anket uygulaması kullanılmıştır. Veriler SPSS 23.0 programıyla yorumlanmıştır. Araştırmanın en önemli sonucu; meslek yüksekokullarında derslerde yer alan uygulama kredilerinin amacından sapmış olması ve okulların kurulduğu bölgelerde kurum ve kuruluş eksikliğinden dolayı öğrencilerin teorik bilgilerinin yanında pratiğe yönelik becerilerin kazandırılmamasıdır.

Anahtar Kelimeler: Meslek yüksekokulları, uygulama kredileri, teori, pratik.

¹ Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, Burdur

*Corresponding author (İletişim yazarı):

cgtaskesen@mehmetakif.edu.tr

Citation (Atıf): Taşkesen, G., C., (2018). Ön Lisans Eğitiminde Uygulama Sorunu Üzerine Bir Araştırma: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Çavdır Meslek Yüksekokulu Örneği, Bilge Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2 (1): 26-35.

1. GİRİŞ

Ön lisans uygulamaları ilk olarak 20. Yüzyıl olgusu olarak ele alınmış ve ABD’de başlamıştır. 1960’lı yıllara gelindiğinde yükseköğretim talebi artmış ve ekonominin ara insan gücünü karşılamak için birçok ülkede ön lisans uygulamaları gelişip yaygınlaşmıştır. Türkiye’de ise bu uygulamalar, 1954 yılından itibaren sanat enstitüsü bünyelerinde kurulmuş olan tekniker okulları, akşam tekniker okulları ve genellikle buralardan mezun olan öğrencilerin devam ettikleri Yüksek Tekniker Okulları, Yay-Kur Meslek Yüksekokulları ile Üniversite Ön lisans Yüksekokulları deneyimleriyle gelişmiştir. 1981 yılına gelindiğinde ise bu okullar yükseköğretim reformu çerçevesinde ara insan gücü yetiştirme ayrıca yükseköğretim talebini karşılama ve ülkede geri kalmış olan yörelerin gelişimine katkıda bulunma amaçlarıyla geliştirilmeye devam etmiştir (Kavak, 1992: 1).

Meslek Yüksekokulları üniversite önlerinde yığılmayı önlemek, eğitim imkânlarını ülkenin her tarafına yaymak gibi amaçlara da hizmet etmektedir. Bu sebeplerle genellikle endüstriyel gelişimi yetersiz olan küçük yerleşim birimlerinde kurulmuş ve böylece çok sayıda niteliksiz ve mezuniyet sonrası işsiz kalan ön lisans mezunu öğrenciler yetişmiştir (Çetinkaya, 1999; Aktaran: Akpınar, 2003: 12).

Meslek Yüksekokullarının niteliğini artırmak için bir takım çalışmalar, meslek yüksekokulları kurulduğu andan itibaren yapılmaktadır. Bu çalışmalarda dikkat edilmesi gereken en önemli hususlardan biri çeşitli gelişmelere bağlı olarak teknolojik gelişmeleri kavrayabilme, araştırıp kullanabilme, değişen durumlara ayak uydurabilme, problem çözebilme ve sağlıklı iletişimi sürdürebilme gibi durumlardır (Çetinkaya, 1999: 110). Bu becerileri kazanabilmenin en önemli noktalarından biri de öğrencilerin okullarında sürdürülen teorik eğitimin yanında aynı zamanda programlarda bulunan uygulama kredilerinin alanda kullanılmasıdır. Yani öğrenciler dersleri alırken aynı zamanda derslere ait alanlarda uygulamaları da alması durumunda bu becerilerinin kazanılması sadece sözde kalmayarak uygulamaya da dökülmüş olacaktır.

Günümüzde işverenler genellikle işe alımlarda geleneksel seçme ölçütlerini artık daha az kullanmaktadır. Geleneksel ölçütler olan zekâ, bilgi, beceri ya da yetenek yerine amaca dönüklük, kişiler arası ilişkiler becerisi gibi bireysel

özelliklerin tercih sebebi olması giderek artmaktadır (Ayrıl, 2002: 161). Bu da demek oluyor ki okullarda edinilen bilgi ve becerinin yanında, öğrencilerin yaşayarak öğrenebilecekleri beceriler işe alımlarda öğrencilerin bir adım öne geçmesine sebebiyet vermektedir.

Türkiye’de üniversite sayısında son yıllarda ciddi bir artış yaşanmıştır. Üniversitelerin ön lisans ve lisans bölümleri giderek daha fazla mezun vermektedir. Ön lisans eğitimindeki temel amaç; nitelikli ara eleman yetiştirmektir. Meslek yüksekokullarında yetiştirilen elemanların doğrudan mesleklerine ait uygulama birimlerinde bulunması ve uygulama yapması daha uygun görülmektedir. Bu bakımdan meslek yüksekokullarındaki derslerin uygulama kredileri önem kazanmaktadır.

Edinilecek olan mesleğe yönelik eğitimin yanında, iş hayatına atılacakları alanların kurumlarında edinilen tecrübeler son derece önemlidir. Bu tecrübelerin ilk kısmının ön lisans eğitimi alınırken edinilmesi; nitelikli elemanların meslek hayatına atılmasıyla eş değerdir. Derslerin uygulama kredilerinin asıl amacının da öğrencilerin kendi alanlarıyla ilgili kurum ya da kuruluşların içinde bulunup işleyişle ilgili pratik bilgileri edinmesi olarak düşünülebilmektedir.

Bu amaçla ders programlarına eklenmiş uygulama kredileri, ders programlarının içinde önemli bir yer teşkil etmektedir. Aşağıdaki tablolarda Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Çavdır Meslek Yüksekokulu’nda yer alan bölümlerin derslerine ait kredi sayıları verilmiştir.

Tablo 1. Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü'ne Ait Teori ve Uygulama Dağılımları

Ders Adı	Ders Kodu	T+U	K	AKTS	Snf	Program
Sosyal Hizmete Giriş	14105	3+0	3	4	1	Sosyal Hizmetler
Sosyolojiye Giriş	14107	3+0	3	4	1	Sosyal Hizmetler
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Ta...	14160	2+0	2	2	1	Sosyal Hizmetler
Türk Dili - I	14170	2+0	2	2	1	Sosyal Hizmetler
İngilizce - I	14180	2+0	2	3	1	Sosyal Hizmetler
Türkiye'de Sosyal Hizmet Araşt...	14213	2+0	2	3	2	Sosyal Hizmetler
Afetlerde Sosyal Hizmet	14215	2+0	2	3	2	Sosyal Hizmetler
Engellilerle Sosyal Hizmet	15205	3+1	4	3	2	Sosyal Hizmetler
Aile ve Çocuklarla Sosyal Hizm...	15207	3+1	4	3	2	Sosyal Hizmetler
Suç Sosyolojisi ve Adli Sosyal...	15209	3+1	4	3	2	Sosyal Hizmetler
Genel Hukuk Bilgisi	16101	2+0	2	3	1	Sosyal Hizmetler
Sosyal Psikolojiye Giriş	16103	3+0	3	4	1	Sosyal Hizmetler
Sosyal Sorunlar ve Sosyal Hizm...	16109	3+1	4	4	1	Sosyal Hizmetler
Girişimcilik	16111	1+1	2	2	1	Sosyal Hizmetler
Sosyal Hizmet Ortamlarında İnc...	16201	0+2	1	4	2	Sosyal Hizmetler
İletişim Becerileri	16211	3+0	3	4	2	Sosyal Hizmetler
Kamu Yönetimi ve Sosyal Hizmet	16217	3+0	3	3	2	Sosyal Hizmetler
Bilgisayar - I	17113	3+1	4	2	1	Sosyal Hizmetler
Gençler ve Sosyal Hizmet	17203	3+0	3	4	2	Sosyal Hizmetler
Türkiye'nin Toplumsal Yapısı	14106	2+0	2	3	1	Sosyal Hizmetler
Sosyal Kalkınma ve Sosyal Hizm...	14212	2+0	2	3	2	Sosyal Hizmetler
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Ta...	14260	2+0	2	2	1	Sosyal Hizmetler
Türk Dili II	14270	2+0	2	2	1	Sosyal Hizmetler
Yabancı Dil (İngilizce) II	14280	2+0	2	3	1	Sosyal Hizmetler
Yaşlılarla Sosyal Hizmet	15204	3+1	4	4	2	Sosyal Hizmetler
Yoksulluk ve Sosyal Hizmet	15208	3+1	4	3	2	Sosyal Hizmetler
Sosyal Hizmet Uygulama Yöntem	16102	3+1	4	4	1	Sosyal Hizmetler
Kentleşme, Kentsel Sorunlar ve...	16104	3+0	3	4	1	Sosyal Hizmetler
Sosyal Politika	16108	3+0	3	4	1	Sosyal Hizmetler
Sosyal Sorunlar ve Sosyal Hizm...	16110	3+1	4	4	1	Sosyal Hizmetler
Sosyal Hizmet Ortamlarında İnc...	16202	0+2	1	4	2	Sosyal Hizmetler
Kadın Sorunları ve Sosyal Hizm...	16206	3+1	4	4	2	Sosyal Hizmetler
Göçmen ve Sığınmacılarla Sosya...	16210	2+0	2	3	2	Sosyal Hizmetler
Sosyal Hizmet ve Sivil Toplum...	16216	2+0	2	3	2	Sosyal Hizmetler
Evde Bakım Hizmetleri	16218	2+0	2	3	2	Sosyal Hizmetler
Bilgisayar - II	17114	3+1	3	3	1	Sosyal Hizmetler
Drama	17118	0+2	1	1	1	Sosyal Hizmetler
Teknoloji ve Sosyal Hizmet	17214	3+1	4	3	2	Sosyal Hizmetler

Tablo 2. Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü'ne Ait Teori ve Uygulama Dağılımları

Ders Adı	Ders Kodu	T+U	K	AKTS	Snf	Program
İş Kazası ve Meslek Hastalıkları	14102	2+0	2	3	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
İşçi Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi	14104	3+0	3	4	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Toksikolojinin Temel İlkeleri	14106	3+0	3	4	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Girişimcilik II	14108	2+2	3	4	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Hukuku	14110	3+0	3	3	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Ergonomi	14114	2+0	2	2	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Acil Durum Risk Analizi	14202	2+2	3	5	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Kazaları ve Raporlandırma	14206	2+2	3	5	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Güvenliği Mevzuatı II	14208	2+0	2	2	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Güvenliği Eğitim Metodları	14210	2+0	2	3	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
Süreç Kontrol	14212	2+0	2	4	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
Çalışma Sosyolojisi	14214	2+0	2	3	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Ta...	14260	2+0	2	2	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Türk Dili II	14270	2+0	2	2	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Yabancı Dil (İngilizce) II	14280	2+0	2	3	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Etiği	16112	2+0	2	3	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Bilgisayar Destekli Tasarım 2	16216	2+2	3	3	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
Hasar Analizi	17204	2+2	3	4	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
Drama	17218	0+0	0	1	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Kazası ve Meslek Hastalıkları	14102	2+0	2	3	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
İşçi Sağlığı ve Güvenliği Yönetimi	14104	3+0	3	4	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Toksikolojinin Temel İlkeleri	14106	3+0	3	4	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Girişimcilik II	14108	2+2	3	4	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Hukuku	14110	3+0	3	3	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Ergonomi	14114	2+0	2	2	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Acil Durum Risk Analizi	14202	2+2	3	5	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Kazaları ve Raporlandırma	14206	2+2	3	5	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Güvenliği Mevzuatı II	14208	2+0	2	2	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Güvenliği Eğitim Metodları	14210	2+0	2	3	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
Süreç Kontrol	14212	2+0	2	4	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
Çalışma Sosyolojisi	14214	2+0	2	3	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Ta...	14260	2+0	2	2	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Türk Dili II	14270	2+0	2	2	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Yabancı Dil (İngilizce) II	14280	2+0	2	3	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
İş Etiği	16112	2+0	2	3	1	İş Sağlığı ve Güvenliği
Bilgisayar Destekli Tasarım 2	16216	2+2	3	3	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
Hasar Analizi	17204	2+2	3	4	2	İş Sağlığı ve Güvenliği
Drama	17218	0+0	0	1	2	İş Sağlığı ve Güvenliği

Tablo 3. Bilgisayar Programcılığı Bölümü'ne Ait Teori ve Uygulama Dağılımları

Ders Adı	Ders Kodu	T+U	K	AKTS	Snf	Program
Matematik	14101	3+1	4	6	1	Bilgisayar Programcılığı
Programlama Temelleri	14103	3+1	4	6	1	Bilgisayar Programcılığı
Ofis Yazılımları	14107	3+1	4	4	1	Bilgisayar Programcılığı
Temel Elektronik	14113	1+1	2	3	1	Bilgisayar Programcılığı
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Ta...	14160	2+0	2	2	1	Bilgisayar Programcılığı
Türk Dili I	14170	2+0	2	2	1	Bilgisayar Programcılığı
İnternet Programcılığı - 1	14201	3+1	4	5	2	Bilgisayar Programcılığı
Nesne Tabanlı Programlama - 1	14203	3+1	4	6	2	Bilgisayar Programcılığı
Ağ Temelleri	14205	1+1	2	2	2	Bilgisayar Programcılığı
Görsel Programlama - 2	14207	3+1	4	4	2	Bilgisayar Programcılığı
Veri Tabanı - 2	14209	3+1	4	4	2	Bilgisayar Programcılığı
Girişimcilik	14213	2+2	3	4	2	Bilgisayar Programcılığı
Yapay Zeka Uygulamaları	14219	1+1	2	2	2	Bilgisayar Programcılığı
Grafik Animasyon II	14221	1+1	2	3	2	Bilgisayar Programcılığı
İletişim becerileri	17109	3+0	3	2	1	Bilgisayar Programcılığı
Yapay Zekaya Giriş	17111	1+1	2	2	1	Bilgisayar Programcılığı
İngilizce I	17180	2+0	2	3	1	Bilgisayar Programcılığı
Mesleki Matematik	14102	2+1	3	6	1	Bilgisayar Programcılığı
Veri Tabanı I	14104	3+1	4	4	1	Bilgisayar Programcılığı
Görsel Programlama I	14106	3+1	4	5	1	Bilgisayar Programcılığı
Grafik ve Animasyon I (Seçmel	14108	2+1	3	4	1	Bilgisayar Programcılığı
İçerik Yönetim Sistemleri	14112	3+1	4	3	1	Bilgisayar Programcılığı
İnternet Programcılığı - 2	14202	3+1	4	5	2	Bilgisayar Programcılığı
Nesne Tabanlı Programlama - 2	14204	3+1	4	4	2	Bilgisayar Programcılığı
Sensörler	14214	1+1	2	4	2	Bilgisayar Programcılığı
Gömülü İşletim Sistemi Tasarım	14216	2+1	3	2	2	Bilgisayar Programcılığı
Robot Programlama	14218	3+1	4	4	2	Bilgisayar Programcılığı
Sayısal Elektronik	14222	1+1	2	4	2	Bilgisayar Programcılığı
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Ta...	14260	2+0	2	2	1	Bilgisayar Programcılığı
Türk Dili II	14270	2+0	2	2	1	Bilgisayar Programcılığı
İngilizce II	14280	2+0	2	4	1	Bilgisayar Programcılığı
Bilgi Projesi	15220	3+1	4	4	2	Bilgisayar Programcılığı
Mikrobilgisayar Sistemleri ve ...	15224	2+2	3	3	2	Bilgisayar Programcılığı

2. YÖNTEM

2.1. Hipotezler

Araştırmanın bir temel hipotezi bulunmaktadır;

Hipotez 1: Meslek Yüksekokullarında verilen derslere ait uygulama kredileri öğrencilerin iş yaşamında kullanabilecekleri uygulama bilgisini kazandırmamaktadır.

Araştırmaya bağlı alt hipotezler şu şekildedir;

Alt hipotez 1: Öğrenciler eğitim aldıkları alanlarda gördükleri derslerin uygulama kredilerini gereksiz görmektedir.

Alt hipotez 2: Uygulama kredilerinde yapılan faaliyetler, uygulama kredilerinin müfredata alınması açısından saptır.

2.2. Örneklem

Araştırmanın evreni Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Çavdır Meslek Yüksekokulu'nda eğitim almakta olan öğrencilerdir. Öğrencilerin derslerin uygulama kredileri hakkındaki görüşlerini

içeren anket uygulaması Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü ve Bilgisayar Teknolojileri Bölümü'nde eğitim almakta olan toplam 467 öğrencinin %95 güven aralığı ve ± 3 hata payı ile 330'una uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini basit tesadüfi örnekleme ile seçilen Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü'nden 258 öğrenciden 181'i, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü'nden 142 öğrenciden 82'si ve Bilgisayar Teknolojileri Bölümü'nden 67 öğrenciden 25'i oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

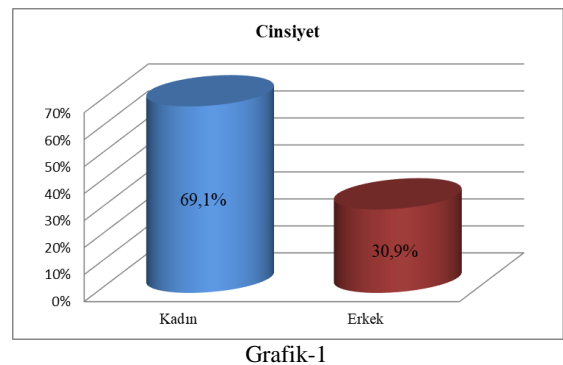
Araştırma hakkında literatür taraması yapıldıktan sonra araştırmanın uygulama aşamasında, konuyla ilgili kantitatif bilgilerin toplanması için örnekleme grubuna anket uygulanmıştır. Ayrıca anketin uygulanması sırasında gözleme de yer verilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmanın bulguları, verilerin SPSS 23.0 programında işlenmesiyle elde edilmiştir. Bu verilerin yorumlanmasında aritmetik ortalama, frekans, standart sapma ve yüzde kullanılmıştır. Öğrencilerin görüşleri doğrultusunda, cinsiyet, bölüm, hangi sınıfta eğitim almakta oldukları ile derslerin uygulama kredileri hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir ilişki aranmıştır. Elde edilen veriler sonrasında da derslerin uygulama kredilerinin ön lisans eğitimi için etki boyutunun nasıl olduğunun sonucuna ulaşılmıştır.

3. BULGULAR

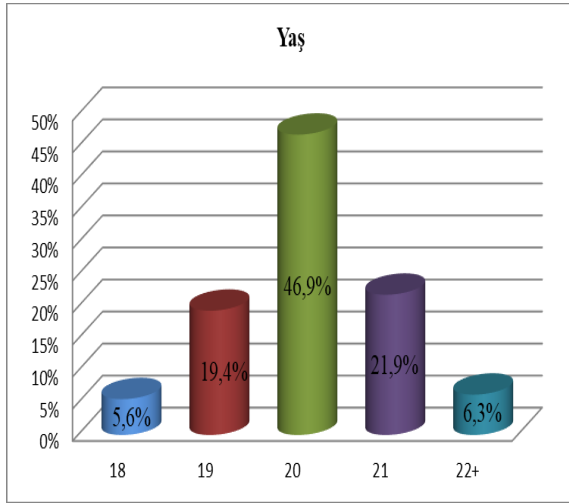
Meslek yüksekokullarında okutulan derslerin uygulama kredilerinin nasıl değerlendirildiğiyle ilgili araştırmanın yapıldığı çalışmada öncelikle ankete katılan öğrencilerin demografik özellikleri incelenmiştir. Ankete katılan öğrencilerin cinsiyet dağılımları aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Anketi cevaplayan öğrencilerin %69,1'i kadın, %30,9'u erkektir. Bu verinin ortaya çıkmasındaki en büyük etken, Çavdır Meslek Yüksekokulu Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü'nün okulda en fazla öğrencisi olan bölüm olması ve bölüm öğrencilerinin kız oranının yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Aktif kayıtlar dikkate alındığında; Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü'ndeki toplam 258 öğrencinin 224'ü kadın, 34 tanesi erkektir. Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü'nde kayıtlı olan 142 öğrencinin 55 tanesi kadın, 87 tanesi erkektir. Bilgisayar bölümünde kayıtlı 67 öğrencinin 12'si kadın, 55'i erkektir.

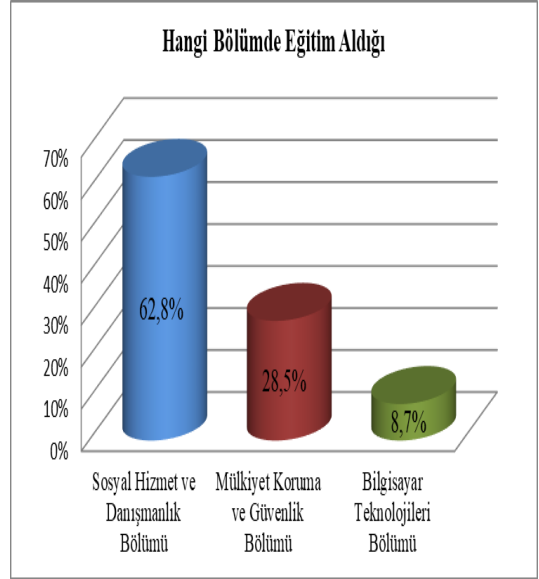
Öğrencilerin yaşlarına ait grafik aşağıdaki gibidir.

Grafik-2

Öğrencilerin büyük çoğunluğu 20 yaşındadır. 18 ya da 22 yaş ve üstü öğrenciler, çok küçük bir yüzdeyi kapsamaktadır.

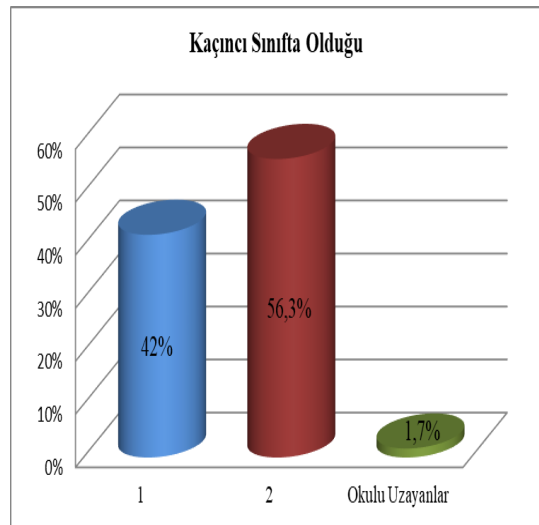
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Çavdır Meslek Yüksekokulu'nda Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, Pazarlama ve Dış Ticaret Bölümü, Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü olarak toplam 6 bölüm açık haldedir ancak bu bölümlerden sadece 3 tanesinin öğrencisi bulunmaktadır. Ankete katılan öğrencilerin bölüm bazında dağılımları aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik-3

Anketi cevaplayan öğrencilerin %62,8'i Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü öğrencisidir. %28,5'i Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü iken, %8,7'si Bilgisayar Teknolojileri Bölümü'nde eğitim almaktadır. Örneklem dağılımı yapılırken bölümlerde eğitim almakta olan öğrenci sayıları dikkate alınmıştır.

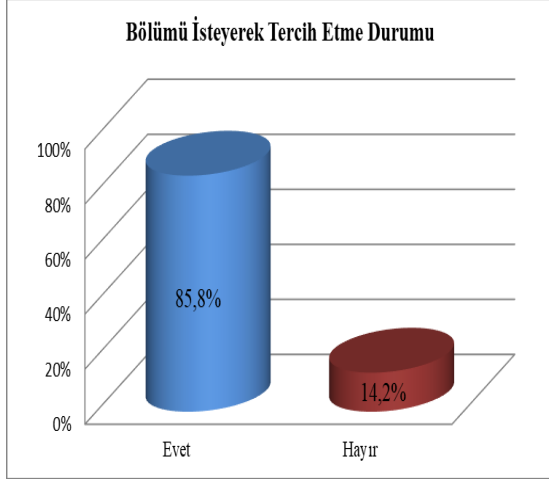
Öğrencilerin hangi sınıfta eğitim aldığı da sorulmuştur. Alınan cevaplarla aşağıdaki grafik oluşturulmuştur.

Grafik-4

Görüşülen öğrencilerin %42'si 1. sınıfa devam etmektedir. %56,3'ü 2. sınıfta iken %1,7'si okulunu uzatmıştır.

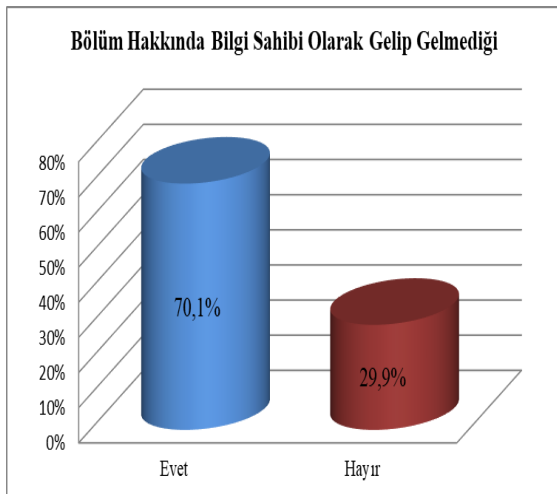
Öğrencilerin eğitim almakta oldukları bölümleri kendi istekleriyle seçip seçmeme durumları da araştırılmıştır. Alınan cevaplarla aşağıdaki grafik oluşturulmuştur.

Grafik-5

Öğrencilerin bölümlerini isteyerek tercih edip etmedikleri sorulduğunda %85,8'i "Evet" cevabını verirken, %14,2'si "Hayır" cevabını vermiştir.

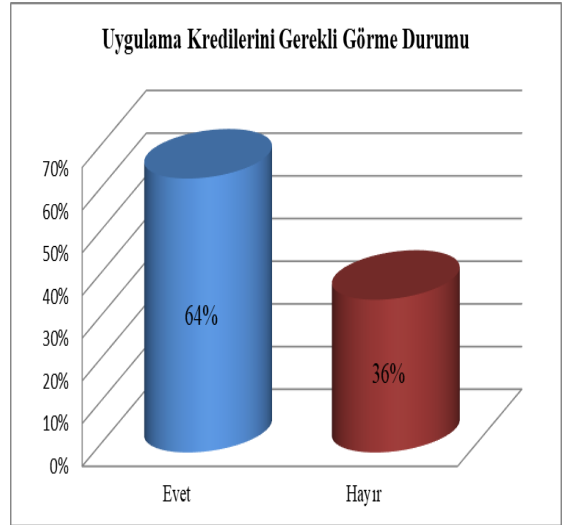
Öğrencilerin eğitim hayatına başlamadan önce okuyacağı bölümle ilgili bilgi sahibi olup olmamaları önemli bir veridir. Eğitim alacağı bölümle ilgili bilgi sahibi olarak eğitim hayatına başlayan öğrencilerin, bölümle ilgili daha gerçekçi beklentileri olacaktır. Öğrencilerin bilgi sahibi olarak okul hayatına başladığı yönündeki soruya alınan cevaplardan aşağıdaki grafik oluşturulmuştur.

Grafik-6

Öğrencilere eğitim almakta oldukları bölüm hakkında, ön lisans eğitimine başlamadan önce bilgi sahibi olup olmadıkları sorulmuştur. %70,1'i bilgi sahibi olduğunu bildirirken, %29,9'u bölüm hakkında bilgi sahibi olmadan bölümü tercih ettiklerini söylemiştir.

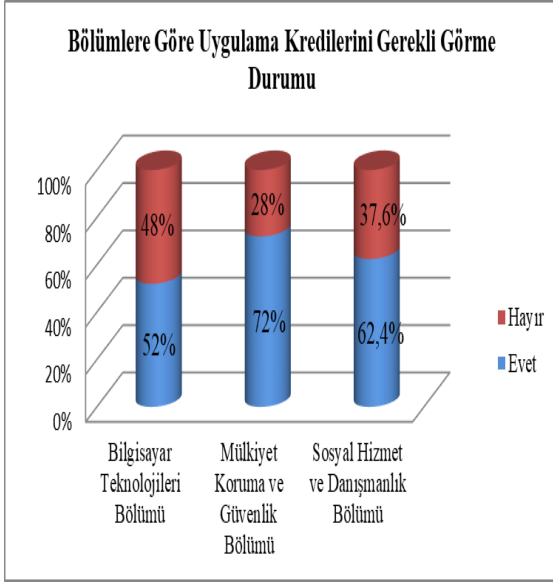
Öğrencilere uygulama kredilerinin gerekli olup olmadığı sorulmuştur. Alınan cevaplarla aşağıdaki grafik oluşturulmuştur.

Grafik-7

Çavdır Meslek Yüksekokulu'nda eğitim görmekte olan öğrencilerin %64,2'si derslerin uygulama kredilerini gerekli görmekte, olması gereken bir durum olarak nitelendirmekteyken; %38,8'i ise derslerin sadece teoriden oluşması gerektiğini düşünmektedir.

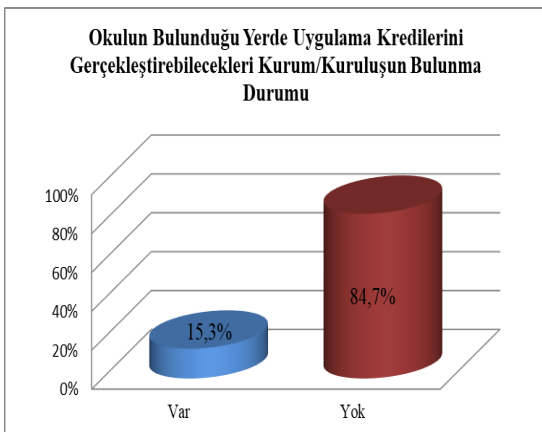
Uygulama kredilerinin gerekli görülüp görülmediği durumu hakkında bölüm bazında bir değişiklik olup olmadığı; eğitim alınmakta olan bölüm ile uygulama kredilerinin gerekli görülüp görülmediği verilerinin çapraz tablosunun çıkarılması aracılığıyla ölçülmüştür. Veriler aşağıdaki grafikte toplanmıştır.

Grafik-8

Anketi cevaplayan öğrencilerin bölümlere bakılmaksızın büyük çoğunluğunun derslerinde uygulama kredilerinin olması gerektiğini düşündüğü söylenebilmektedir. Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü'nde öğrencilerin %72'si bu uygulamanın doğru olduğunu düşünürken, Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü'nde bu oran %62,4'tür. Bilgisayar Teknolojileri Bölümü öğrencilerinin yarısından fazlası %52 oranıyla uygulama kredilerine ihtiyaç olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir.

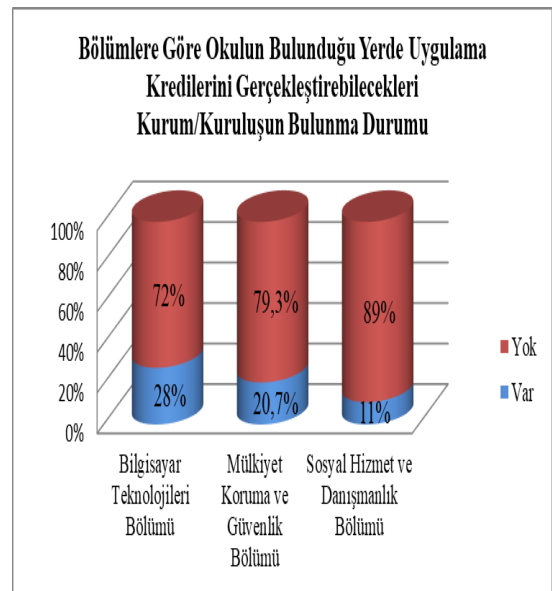
Burdur İlinin Çavdır İlçesi'nde bulunan okulda eğitim alan öğrencilerin, bölümleriyle ilgili uygulama yapabilecekleri kurum ya da kuruluşların ilçede bulunup bulunmadığı sorusu öğrencilere yöneltilmiştir. Alınan cevaplarla aşağıdaki grafik oluşturulmuştur.

Grafik-9

Çavdır Meslek Yüksekokulu'nda eğitim almakta olan öğrencilerin %84,7'si buldukları ilçede uygulama kredilerini gerçekleştirebilecekleri bir kurum ya da kuruluşun olmadığını düşünmektedir. Sadece %15,3'lük bir kesim uygulama yapabilecekleri kurum ve kuruluşların olduğunu düşünmektedir.

Her bölümün uygulama dersi yapabileceği kurum ve kuruluşların farklı olacağı bilgisinden yola çıkılarak Çavdır Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin bölümlerine göre uygulama alanları bilgisine ulaşılmış ve veriler Grafik-10'da bir araya getirilmiştir.

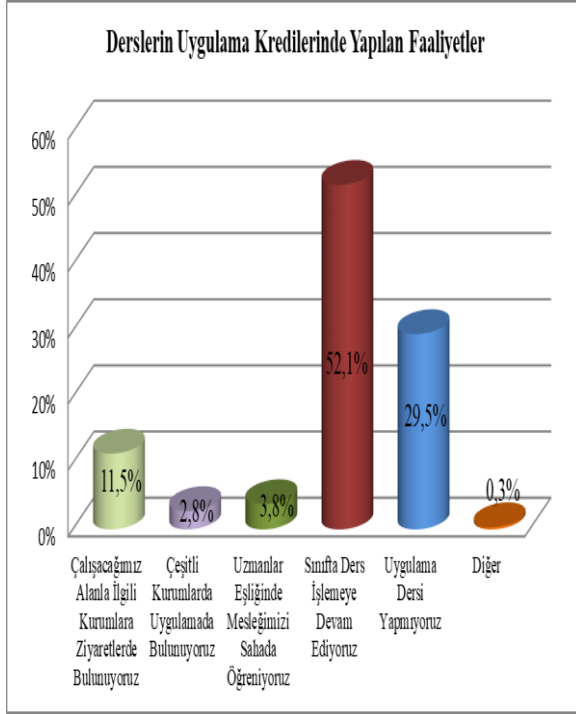

Grafik-10

Okulun bulunduğu ilçede uygulama kredilerini gerçekleştirebilecekleri kurum ya da kuruluşun varlığıyla ilgili öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar yukarıdaki grafikte verilmiştir. Buldukları yerde uygulama gerçekleştirebilecekleri kurum ya da kuruluşun olmadığı cevabı en yüksek oranla Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü öğrencilerinden gelmiştir. Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü %79,9'lük bir oranla kurum ya da kuruluşların olmadığını belirtirken; Bilgisayar Teknolojileri Bölümü %72 oranıyla kurum ve kuruluşların olmadığını cevabını vermiştir. Kurum ya da kuruluşun olduğunu bildiren kişilerden bölüm bazında en yüksek oran %28 ile Bilgisayar Teknolojileri Bölümündedir.

Derslerin uygulama kredilerinin gerçekleştirilebileceği kurum ve kuruluşların

olmaması durumunda uygulama derslerinin ne şekilde gerçekleştirildiği araştırma kapsamına alınmış ve derslerin uygulama kredilerinde yapılan faaliyetlerin neler olduğu öğrencilere sorulmuştur. Alınan cevaplardan elde edilen veriler aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

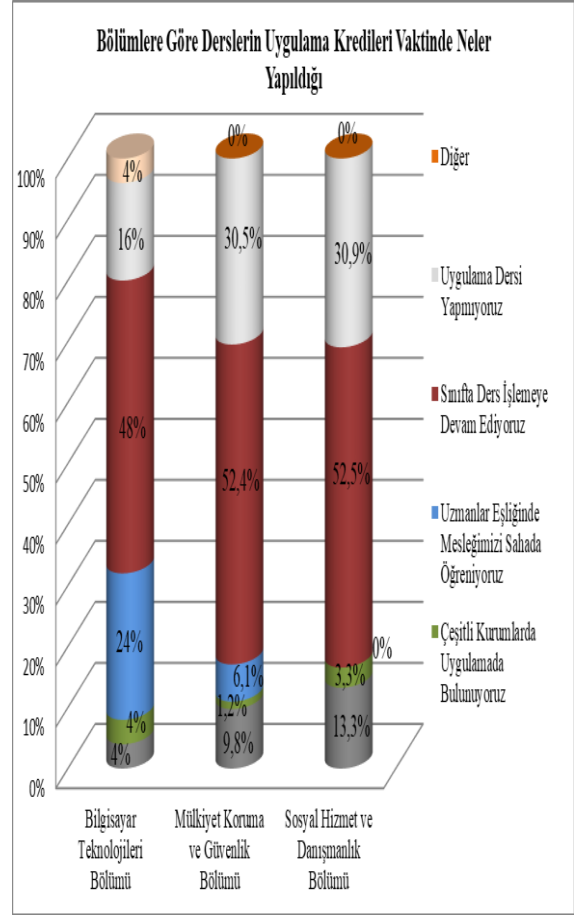
Grafik-11

Çavdır Meslek Yüksekokulu öğrencileri, derslerin uygulama kredilerinde neler yapıldığıyla ilgili soruya %52,1 gibi yüksek bir oranla “sınıfta ders işlemeye devam ediyoruz” cevabını vermişlerdir. Yine önemli bir çoğunluk %29,5 oranıyla “uygulama dersi yapmıyoruz” cevabını tercih etmiştir. Bu iki cevap da öğrencilerin uygulama derslerinde uygulama yapmadıklarını göstermektedir. Yani öğrencilerin toplamda %81,6’sı uygulama kredilerinde uygulama yapılmadığını söylemektedir.

Bununla birlikte öğrenciler %11,5 oranla çalışacakları alanla ilgili kurumlara ziyaretlerde bulduklarını, %3,8 oranla uzmanlar eşliğinde mesleklerini sahada öğrendiklerini, %2,8 oranla çeşitli kurumlarda uygulamalarda bulduklarını belirtmişlerdir.

Derslerin uygulama kredilerinde gerçekleştirilen faaliyetlerin bölüm bazında farklılık gösterip

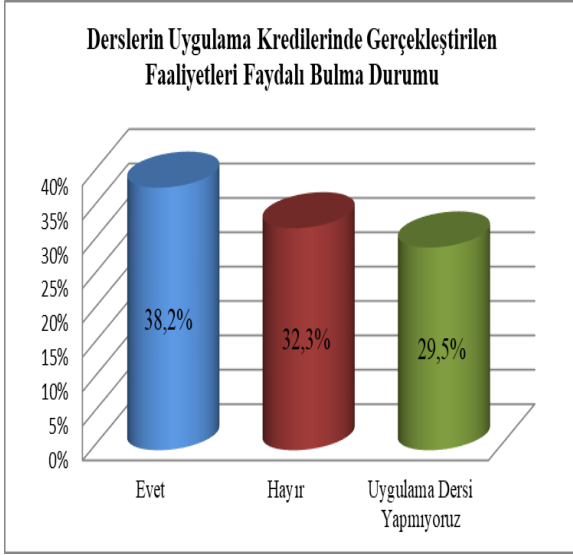
göstermediği verisine ulaşılmak için aşağıdaki grafik oluşturulmuştur.

Grafik-12

Öğrencilerin eğitim aldıkları bölümlere göre ayrımı yapıldığında her üç bölümde de öğrencilerin büyük kısmı öncelikle sınıfta ders işlemeye devam ettiklerini dile getirmişlerdir. Yine her üç bölümde de öğrenciler birbirlerine yakın oranlarla derslerinde uygulama yapmadıklarını belirtmişlerdir.

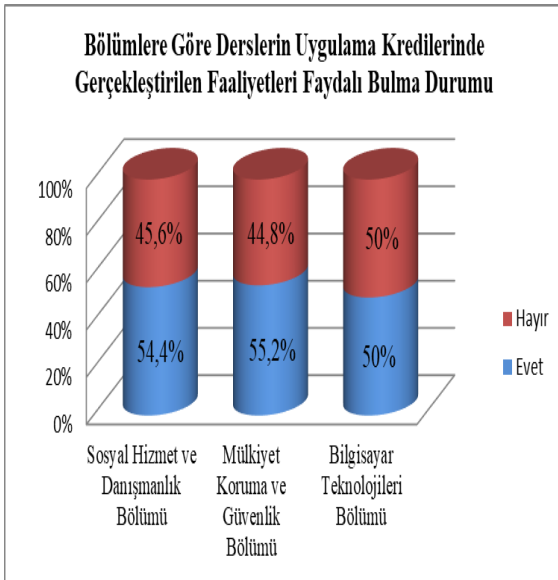
Uygulama kredili dersleri alan öğrencilerin bu derslerden memnuniyet düzeyleri, dersleri faydalı bulup bulmadıkları da araştırma kapsamına alınmış ve alınan cevaplarla aşağıdaki grafik oluşturulmuştur.

Grafik-13

Öğrencilere derslerin uygulama kredilerinde gerçekleştirilen faaliyetleri faydalı bulup bulmadıkları sorulmuştur. Öğrenciler %54,2 oranında “Evet” yanıtını verirken, %45,8 oranında “Hayır” cevabını vermiştir.

Alınan cevapların, bölüm bazında farklılık gösterip göstermediğinin anlaşılabilmesi için elde edilen verilerden Grafik-14 oluşturulmuştur.

Grafik-14

Grafik-14’te görüldüğü gibi, öğrencilerin bölüm bazında incelenmesiyle de oranlarda çok büyük bir değişiklik olmamış ve öğrenciler yakın oranlarda derslerin uygulama kredilerini faydalı görüp

görmeme konusunda benzer cevaplar vermiştir. Ancak bütün bölümlerde öğrencilerin neredeyse yarıya yakınının derslerin uygulama kredilerinde gerçekleştirilen faaliyetleri faydalı bulmuyor oluşu önemli bir veridir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Meslek Yüksekokulları ara eleman yetiştirmek için hayati öneme sahiptir ama ülkemizde bu önem anlayışı henüz tam anlamıyla yerleşmiş değildir. Meslek yüksekokullarının çekiciliğini artırmak amacıyla her dönemde bir takım girişimlere yer verilmiştir. Bunun için program çeşitliliği artırılmaktadır ancak istihdam kolaylığı sağlayacak şekilde okul-egitim-sanayi ilişkileri henüz tam anlamıyla sağlanmaya çalışılsa da başarılı olunamamıştır. Bu sebeple bu konularda yeniden yapılanma bir zorunluluk haline gelmiştir (Ünal, 1996:223).

Çalışmanın yapılmasının amaçlarından başlıcasının, meslek yüksekokullarının öğrencilerin meslek edinmesi için gerekli olan teorik bilginin yanında pratik bilgi edinmesini sağlamak olmasına rağmen; özellikle ilçelerde kurulan okullarda uygulama eğitiminin verilememesinin ortaya konulmasıdır.

Araştırma sonucu ortaya çıkan sonuçlar; meslek yüksekokullarında derslerde pratik bilgi edinilmesinden ziyade teorik bilginin verilmeye devam edildiği ya da uygulama yapılması gereken zamanlarda uygulama yapılmadığı yönündedir.

Araştırmanın ana hipotezi olan derslerdeki uygulama kredilerinin iş yaşamında kullanılabilecek uygulama bilgisi kazandırmadığı; Grafik-9’da verilen öğrencilerin buldukları ilçede uygulama yapabilecekleri kurum ya da kuruluşun olmadığı bilgisiyle ve Grafik-11’de verilen uygulama kredileri vakitlerinde gerçekleştirilen faaliyetlerle doğrulanmıştır. Bu durumda öğrenciler; Grafik-7’de verildiği gibi uygulama kredilerini gerekli görmekte ancak okullarının bulunduğu yerde uygulama yapabilecekleri kurumun olmamasından dolayı ve uygulama kredileri vakitlerinde teorik bilgi almaya devam etmeleri ile uygulama yapmamasından dolayı iş yaşamında kullanabilecekleri pratiği kazanamamaktadır.

Araştırmanın alt hipotezlerinden olan öğrencilerin eğitim aldığı alanlarda uygulama kredilerini gereksiz görmektedir hipotezinin, Grafik-7 ve

Grafik-8'in verilerinden yola çıkılarak doğrulanamadığı söylenebilmektedir. Ancak; Grafik-13 incelendiğinde öğrencilerin yalnızca %38,2'sinin uygulama kredilerinden gerçekleştirilen faaliyetleri faydalı bulduğu görülmektedir. Bu durumda öğrencilerin mesleklerine yönelik pratiği kazanmak istedikleri ancak uygulama yapılmadığı dolayısıyla uygulama kredilerinin faydalı bulunmadığı söylenebilmektedir.

Araştırmanın ikinci alt hipotezi olan uygulama kredilerinde yapılan faaliyetlerin, uygulama kredilerinin müfredata alınması amacından saptığı; Grafik-11 ile doğrulanmıştır. Dersler teorik ve uygulama olarak kredilendirilmekte ve derslerin teori kredileri vakitlerinde öğrencilere derslerin akademik eğitimi yapılmaktadır. Uygulama kredilerinin asıl amacı, dersin teorisinin alınmasının yanında dersin alanıyla ilgili uygulamanın yapılmasıdır. Ancak uygulama kredileri vakitlerinde, dersin konusuyla ilgili pratik becerilerin kazandırılmaması ne sebeple olursa olsun, uygulama kredilerinin müfredata alınmasının amacından saptığını göstermektedir.

Okul-eğitim-sanayi işbirliğinin sağlandığı durumlarda meslek yüksekokullarının yapılarına bağlı olarak, özellikle ilçelerdeki okulların bünyesinde bulunan bölümlere göre uygulama yapılabilecek kurum ya da kuruluşların kurulması mümkün olabilecektir. Bu sayede öğrenciler, henüz mezun olmadan teorinin yanında edindikleri bilgileri pratiğe dökebilecekleri alanlarda bulunacaklar ve daha nitelikli, iş yaşamına hazır elemanlar olarak mezun olacaktır. Bu durum da işgücünün, pratiği öğrenme zamanında ciddi bir azalışa sebep olacak ve daha kısa zamanda daha çok verim alınmasının önünü açacaktır.

KAYNAKLAR

- AKPINAR, B. (2003), Meslek Yüksekokullarına Sınavsız Geçiş, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, S:33, 8-25.
- AYRAL, M. (2002), "1999 ÖSS'de Uygulamaya Başlanan Üniversiteye Girişteki Yeni Sınav Sisteminin Mesleki ve Teknik Orta Öğretime Etkileri", Eğitim Yönetimi, (30), 153-182.
- ÇETİNKAYA, K. (1999), Meslek Yüksek Okullarında Endüstriyel Eğitim, Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı ve

Sergisi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, 13-15 Mayıs, Ankara.

KAVAK, Y. (1992), Meslek Yüksek Okulları: Değişim ve İş Hayatıyla ilişkiler, Ankara: Evren Ofset.

ÜNAL, S. (1996), "Meslek Yüksek Okulları Mezunlarının istihdamı", 21. Yüzyıla Doğru Meslek Yüksek Okullarının Yeniden Yapılanması Ulusal Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, 22-23 Mayıs, Çankırı, 222-228.